

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Serioși neprimim pe
primii. — Mensajele nu se
reținut.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la
mășterile Blourii de anuluri:
In Vienna: M. Dukas, Hermann
Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppelka
Nachfolger; Anton Oppelka, J.
Dumetor, In Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernau; In
București: Agenca Havas, Suc-
cursale de Roumanie; In Ham-
burg: Karoisi & Lehmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
serie 10 cr. sau 90 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în săptămânii.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
8 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumă la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etagiu
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dăsuți în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a.
său 15 bani. Adărt abonamen-
tele cât și inserțiile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 267.

Brașov, Mercuri 4 (16) Decembrie

1896.

In loc de prim-articol.

Sunt șese săptămâni de când președintele clubului nostru electoral din Brașov a înaintat prin căpitănia orașenească recursul în contra actului arbitrar și de violență, prin care s'a interzis ținerea întrunirii noastre electorale.

In loc de a primi o rezoluție, prin care să se repare lovitura ce s'a dat libertății cetățenești și constituționale prin acea măsură, d-sa a fost citat săptămâna trecută la poliția din loc și a fost luat la întrebare pentru conchiământul acelei adunări împiedecate.

In urma acestei ascultări d-nul Dr. A. Mureșianu a primit ađi după amăđi următoarea decisiune (Hatara-zat) polițienescă în limba maghiară:

Nr. 4617/1896.

DECISIUNE.

Dr. Aurel Mureșianu, de 49 ani, locuitor în Brașov, e declarat culpabil de transgresiunea în contra ordinațiunii înaltului ministeriu de interne dată sub numărul rezervat 1488 din 1894, din care cauză, în sensul ordinațiunii ministrului de interne ung. nr. 9 din 1895 și al §. 16 al art. de lege XL din 1879 se judecă la 8 zile arest, ce va avé să-l implinescă pe cheltuiala sa, și afară de acesta la o amendă de cincideci florini, care după intrarea în vigore a acestei hotăriri este a se plăti la acest oficiu în 15 zile, la din contra a se executa, și este a se întrebuinta pentru scopurile prevădute în § 2 al art. de lege XXVII din 1892, ér neputându-se incassa, se judecă la alte 5 zile arest, ce va avé să-l implinescă pe cheltuiela sa.

MOTIVE.

Cu înalta ordinațiune a ministrului de interne dela 16 Iunie 1894 nr. rezervat 321 s'a interzis funcționarea partidului național român; vătămarea acestei opriri a fost, pe baza §-lui 1 al art. de lege XL din 1879, calificată de transgresiune prin

înalta ordinațiune a ministrului de interne nr. rezervat 1488 din 1894, ér prin înalta ordinațiune a ministrului de interne nr. 9 diu 1895 s'a enunțiat, că ori și cine, care ia parte la vre-o adunare ou direcțiunea numitei partide séu la convocarea unei astfel de adunări, va fi în sensul §-lui 16 al art. de lege mai sus citat pedepsit cu arest până la 15 zile și cu amendă până la 100 florini.

După ce comitetele alegătorilor români dietali din diferitele cercuri electorale, în sensul ordinațiunii nr. rezervat 1211 dela 25 Noemvre anul curent au format părți întregitoare ale partidei naționale, sunt a se consideră și amintitele comitete de disolvate și funcționarea lor de interzisă.

Dr. Aurel Mureșianu ca președinte al comitetului disolvat al alegătorilor dietali români din comitatul Brașovului, după însăși mărturisirea sa a conchiământ pe ziua de 22 Octomvre a. c. o adunare a alegătorilor dietali români din comitatul Brașovului și ca al doilea punct al ordinea d-lei a pus alegerea de bărbați de încredere pentru conferența, ce a fost conchiământă pe ziua de 24 Octomvre anul curent la Sibiu.

După ce punctul acesta a ținut la reconstruirea partidei naționale române disolvate și a comitetului ei executiv, Dr. Aurel Mureșianu a comis transgresiune în contra mai sus citatelor ordinațiunii ale înaltului ministeriu de interne 1488 din 1894 și 9 din 1895, și trebuia să fi judecat în sensul § 16 al art. de lege XL la pedepsa de arest și de amendă prevădută în citatele ordinațiunii.

Brașov, 10 Decembrie 1896.

L. S.

Capitania orașănească
Hiemesch,
căpitan superior.

CRONICA POLITICA.

— 3 (15) Decembrie.

Actualul președinte al Statelor-Unite americane Cleveland a adresat zilele aceste ultimul séu Mesajiu Congresului, căcif de ja

la 4 Martie 1897 va ocupa scaunul presi-dențial în „Casa albă” din Washington. Nou alesul președinte Mac Kinley, despre care se scoarnise faima, ce s'a dovedit falsă, oș ar fi fost asasinat.

In mesajiu președintele Cleveland amintescce oestiunea armenescă și oestiunea cubană.

Privitor la cestiunea armenescă mesajiu spune, că guvernul american nu va neglija nimic pentru a obține dela guvernul otoman o satisfactiă grabnică pentru jăfuirea bunurilor milionarilor americani din Kharput și Marasch. Mesajiu adaugă, că nu se va permite, în perspectiva întunecă a afacerilor din Turcia, să se mai turbure multă vreme ochii creștinătății. Nu e cu puțință, ca reclamațiunile lumii creștine să rămână fără răspuns.

In cestiunea cubană mesajiu deplânge efectul desastros ce l'a avut rășboiul din Cuba asupra comericiului Statelor-Unite. Insurgenții se află într'o situație, în care nu e posibil, ca să fiă trecut. Mesajiu semnală apoi dificultățile cu cari au să se lupte trupele spaniole, combătute de un dușman, care fuge de ori-ce luptă în regulă, alegându-și terenul propriu și neatăcând decât atunci, când tôte avantajele sunt de partea sa. Dealtmintearea mulți Cubanii locuitori în Statele-Unite propăgă rășcoala prin mijloce, pe cari legisla-ția penală americană nu le pôte reprima. Insurgenții sunt, fără indoială, încurajați și prin simpatiele poporului american; tendințele aceste simpatice în prea multe ca-suri conduc elementele neliniștite și aventurișe ale populației americane la o participare activă la rășcolă și impun Statelor-Unite o supraveghere onerosă.

Mesajiu declară, că propunerea de a acorda insurgenților dreptul de beligeranți și de insurecțiune e inoportună. Cumpărarea Cubei de către Statele-Unite ar fi pôte demnă de a fi luată în considerație, dacă am fi siguri de dorința séu voința Spaniei de a primi o asemenea propunere. Pare că deocă, Spania ar acorda Cubei o autonomie adevărată, n'ar mai fi nici un motiv pentru ca pacificarea insulei să se

pôte efectua pe temeiul acesta. Acăsta a fi o soluție care ar lăsa intactă poziția Spaniei, fără a-i atinge onorea.

Mesajiu speră, că efortările pentru împăcarea Spaniei cu Cubanii vor da în curând un rezultat satisfăcător, dér adaugă, că ori-cari ar fi circumstanțele ce se pot produce, politica și interesele obligă pe Statele-Unite să se opue la cumpărarea insulei séu la ingerința celorlalte puteri în afacerile Cubei.

... Ar trebui să se pue o margine așteptărilor răbdătoare și Spania să termine lupta, fiă singură, fiă cu cooperarea Statelor-Unite.

Mesajiu tratăză apoi pe scurt alte oestiuni de politică esternă și internă.

*

Dumizeca treontă s'a deschis solemnel sobrania bulgară în prezența unui public numeros, între cari și diplomații aflători în Sofia, cât și prelații și membri sf. Sinod. Mesajiu regal amintescce în introducere alegerile cari au decurs în deplină libertate, constată apoi că adunarea națională a, trecut prin o crisă grea, care s'a terminat cu evenimente istorice. Este acum chiemarea sobraniei, ca folosindu-se de situația creată se lucreze din tôte puterile la consolidarea poziției internaționale a Bulgariei, ca astfel să se asigure progresul și dezvoltarea ei și tot-odată să se probeze, că Bulgaria este demnă de bunăvoința puterilor europene și că este un element de ordine și progres în Orient. Cu plăcere amintescce mesajiu buna primire de care s'a împărțit principile Ferdinand în călătoria sa la tôte curțile europene, menționând deosebit cordialitatea și grațioșă atențiune, cu care l'a primit Ţarul Nicolae și soția sa Anna Feodorovna. Onorul acesta a întărit acele legături prețioșe și puternice, cari légă Bulgaria de Rusia. Mai amintescce mesajiu și visita făcută la Belgrad, prin care s'au întărit legăturile între Serbia și Bulgaria, atât de necesare din cauza comunității de interese. In fine enumără mesajiu proiectele de lege mai importante, ce se vor presenta sobraniei în sesiunea

FOIETONUL „GAZ. TRANS.”

„Cartea neagră.”

Unde dai și unde crept.
Prov. român.

Răspuns la „Cartea neagră” (A „fekete könyv”), scrisă de br. Stefan Kemény junior în 1849, și publicată de Hentler Jozsef în numerii 121—131 din Mai 1895 ai lui „Magyarország” din Budapesta.

De Axentie Severu.

(Urmare).

Incăt pentru Maghiarii, cari au fost masacrați la Șard și în școala de călărit a husarilor grănițeri la Cricău, ne arată Raportul lui Iancu scriind:

„Pe când eram eu ocupat cu desarmarea și pacificarea orașelor muntene, un alt despărțământ al trupelor mele a avut să țină cea dintăiu luptă cu honveđii maghiari, și au căștigat o victoriă strălucită la Cricău, — unguresce Krako — . . .

„In acele zile mai multe companii de „honveđi și gardiști maghiari din Aiud au atacat oștea prefectului Axente Severu la Săncraiu, lângă Mureș. Prin atacul urmat

pe o negură grășă și de tot pe neașteptate oștea romănescă fú pusă pe fugă. Ingămfat din cauza victoriei căștigate atât de ușor, 4 companii de honveđi, un despărțământ de gardiști din Aiud, ajutate și de ceva cavaleriă, și comandate de maiorul Banfi János și de căpitanul de cavaleriă Baumgarten, trecând peste Mureș, se aruncară asupra lagărului dela Cricău. Poporul armat respinse atacul cu bărbăție, ér apoi se încise o bătaie înversunată, care a durat mai multe ore.... vrășmașul după marș pierderi a fost luat pe fugă și gonit până la Teiuș⁽¹⁾.

Din acestea se vede, că despărțământul Iancului a bătut pe Maghiari la Cricău. Acest despărțământ, ca să ajungă din munți la Cricău, a trebuit să trecă prin Șard și prin Ighiu. Ceea ce nu ne spune nici „Cartea cea neagră”, nici Iancu, Maghiarii din aceste locuri au fost armați, având și ei arme din cetate, cari după cum am vădut din învoala, ce o făcuseră la 30 Octomvre cu „popa Culița” adevă cu Pap Miklos, cum scrie „Cartea neagră”, le-au depus, reținându-și cele private, ce le avuseră și până în Maiu 1848.

Dacă dér despărțământul Iancului a

¹⁾ Veđi mai pe lung Rapotul la pag. 6 și 7.

— Aut.

trecut la Cricău după acăstă pacificare, e constatat tot-odată, că Românii în trecerea lor prin Șard și Ighiu numai au desarmat, însă nu s'au atins nici de averea, nici de persoana celor desarmați. Prin urmare, dacă nu veneau Aiudenii cu Banfi și cu Baumgarten dela Aiud la Cricău, scenele cele sângeroșe și omorul aproape a 200 de bărbați nu se întâmpla. Éră deocă s'a întemplat, trebuie să credem tradițiunii, care spune, că pe cât timp ținū bătaia față în față la păreul Cingăului dela Cricău, acești masacrați s'au mișcat și au arătat marș semne de bucuriă.

Văduvele Benedek și Szölösi în plânsorea lor cătră înălțatul împărat ne arată, cum-că comandanți la acest masacru au fost Balazs, controlor cameral, și eu mai adaug, că a fost și Iosif Crișianu dela Barabant, fiul unui husar grănițer⁽²⁾. Dér acești comandanți nu au comandat masacrarea, ci atacul contra honveđilor și gardiștilor maghiari și, după ce li-a ajutat cel de sus

²⁾ Acesta e teologul Körözi din seminariul dela Blășiu, care pentru-că a mâncat tocană în Miercurea Pascilor a fost oprit dela spălarea piciorilor și a dat ocaziune la mișcarea națională în 1848. El până în ziua de ađi este încă în viață.

de au raportat o victoriă strălucită, adunându-se cu toții la Balazs, controlorul Domeniului fiscal din Cricău, s'au pus pe chef și și-au petrecut, cum face tóta lumea după vre-o isbendă, éră omenii, cari pôte înainte, ori în decursul bătaii s'au codit ori au fugit din Lagăr, fugind spăriați în ruptul capului cătră casele lor spre munte, invitați și sumuțați de speculanți, în fuga și turbarea lor au măcelărit pe cei ce au vedea din plânsorile văduvelor Kis Gergely, Benedek, Szölösi și altele, și precum sciu și eu, că Angel Ioan, căpitanul din Cricău, a salvat viața copilului Szász Pál, tatăl pretorelui Szász Jozsef din Aiud, care a luat parte la instalarea Metropolitului Victor în Blășiu. Nu sciu, dacă Lukats Béla recunoscce și mulțămescce Presacanelui, care l'a scos din șirul muribunđilor dela Presaca și l'a ținut, dér Szász Pál a dăruit cât a trăit la tôte sərbătorile cele marș câte-o măsură de grău curat și câte un fl. m. c. lui Anghel Ioan, căpitanul din Cricău. Acăsta probăză, că nu acetă căpitan, nici Balazs și Munzat cu Șălaruc au comandat omorul, ci fugarii, desertorii desperați, pôte și bleșuriți, întorcându-se dela locul de

acosta între carî se află și introducerea valutei de aur și un proiect de lege referitor la stabilirea codului penal.

*

S'a răspândit prin țiare scirea, că Sultantul detronat Murad, care timp de 20 ani, de când a fost detronat (31 Aug. 1876) a fost închis și pus sub pază în palatul Ciragan de lângă Bosfor, ar fi dispărut Vinerea trecută fără de veste și împreună cu el se știe, că au dispărut și păzitorii. Sultantul Murad se urcase pe tron atunci, când unchiul său, Sultantul Abdul-Azis, a fost ucis printr-o conjurațiune. N'a stat însă mult pe tron, căci printr-o intrigă el fu declarat ca nebun și la urmă detronat, ăr în locul lui a fost pus pe tron Abdul-Hamid. Se presupune, că fuga lui Murad ar sta în legătură cu mișcarea, ce isbucise mai astă-törnă și care ținea la detronarea actualului Sultant. Acea mișcare a fost condusă de Turcii-tineri, ăr aceștia se știe, că primiau indemnul din partea Angliei. Acum s'ar pute, ca mișcarea să ia un nou avânt. Rămâne însă, ca scirea despre fuga lui Murad, pe care a dat-o la lumină „Berl. Tagblatt“, să se confirme mai întâiu.

Secularizarea averilor bisericesci?

Am făcut deja amintire, că guvernul unguresc pare a pregăti un atentat temerar contra bisericilor. Consilierul ministerial Dr. Alesandru Dárday a ținut în 11 Decemvre n. o conferență, tratând despre secularizarea averilor bisericesci. Se crede, cum am mai șis deja, că Dárday și-a ținut conferența din indemnul corifeilor partidei dela putere. Eată, pe scurt, ce a șis Dárday:

Înainte de toate s'a provocat la împrăjurarea, că înainte cu 8 ani Reuniunea-jurisoconsulților maghiari s'a ocupat cu cestiunea controlării fundațiilor; cu ocaziunea acosta Csorba Ferencz a pășit înainte reuniunii c'un „studiu aprofundat“. Dárday făcî apoi cunoscută patenta lui Iosif II și alte legi din veacul XVI aduse în acosta cestiune, carî conțin dispozițiuni juridice privitor la statute până în timpul din urmă. Susținerea acestor legi a fost absolut imposibilă. Administrarea fundațiilor s'a întemplat fără a-se ține seamă de aceste legi.

Fundațiile catolice mai ales sunt, carî n'au o controlă necesară. Causa e, că afară de Ardeal, biserica catolică din Ungaria n'are organism autonom, unde s'ar exercita controla necesară asupra banilor bisericesci, fundațiilor parohiale etc. dimpreună cu elementele laice.

În special nu se mai poate tolera situația în care se administrea fundațiile bisericilor greco-orientale. Aici nu se poate soi absolut nimic, că ce fel de fundații există, spre ce scop se întrebunțază, așa încât însuși Majestatea Sa s'a simțit îndemnat mai în urmă a dispune, ca în special, fundațiile bisericilor greco-orientali sărbesci să fiă luate la inventar până la finea anului.

În general putem șice, că guvernul n'are nici o cunoștință despre fundațiile, carî nu stau sub controlul curții de compturi, și astfel puterea de stat nu șie, ce fel de sume și valori se administrea de către parohii și organele bisericesci, și că ore acele se administrea ori ba cōrspunător intențiunii fondatorilor?

Între astfel de împrăjări, Dárday (și Bánffy) află de lipsă aducerea unei legi despre controlarea și inspecțiunea fundațiilor din partea statului. Legea acosta să nu facă deosebire între fundațiile bisericesci și lumene, ci deopotrivă statul să exercite controlul necesar. Mai departe, legea acosta să dispună, ca: 1) fundațiile existente să se conscrie; 2) fundațiile noue să se anunțe respectivei Curți de Compturi, ori majorității parlamentului; 3) la înființarea fii-cărei fundații să se cēră aprobarea guvernului; și 4) să se garanteze dreptul de inspecțiune al guvernului la realizarea intențiunii fondatorului.

Dat fiind, că din graiul lui Dárday a vorbit Bánffy cu întrăgă ceta lui mamelucescă, nu se mai poate trage la îndoială, că se tractază de urzirea unui nou atentat în contra bisericilor, care ar fi de natură a produce un adevărat război religios în Ungaria. Foile catolice maghiare provacă de pe acum pe credincioșii bisericii catolice să facă tot posibilul și să pășescă în acțiune pentru a zădărnici esecutarea planului infernal.

SCRIRILE ȚILEI.

— 3 (15) Decemvre

Scrisorile răposatului moștenitor de tron Rudolf. „Frankfurter Ztg.“ a publicat într'un număr mai nou al său o corespondență, în care se împărtășesc lucruri de senzație. Se spune adecă, că la cancelaria cabinetului din Viena a sosit șilele acosta o scrisore recomandată, în care era alăturată, ca probă, o colă de tipar, cuprinzând începutul unei serii de epistole secrete ale răposatului moștenitor de tron Rudolf. Mai era alăturată lângă acosta colă de tipar și o epistolă anonimă, al căreia autor ame-

nință, că într'o broșură tipărită va da publicității epistolele secrete ale lui Rudolf, decă Majestatea Sa nu va grăbi al-e rescumpăra pentru suma de 250,000 fl. Ca dovadă, că a și pus deja sub tipar scrisorile anonime alăturate în plic colă de probă, despre care am amintit. Acestea sunt scrisorile, pe carî răposatul moștenitor de tron le trimitea lui Futtaky Gyula, fostul redactor al semi-oficioșului „Bud. Tud.“, căruia Rudolf îi comunica multe lucruri secrete și stetea în corespondență cu el. Futtaky toate scrisorile primite dela Rudolf le ținu pachetate la un loc, fiind pachetul sigilat. De-asupra pachetului era scris: „După mōrtea mea, aceste scrisori să se retrimită acolo, de unde au venit“. Futtaky Gyula a murit anul trecut, ăr soția sa dete atunci pachetul cu scrisorile avocatului din Budapesta Dr. Al. Fraenkel, care se și duse cu el la Viena și-l predă Majestății Sale în persoană, pe care-l asigură, că nici un cuvânt din aceste scrisori nu va ajunge la publicitate. Pentru acosta procedere leală, Fraenkel primi dela Majestatea Sa un prețios inel cu diamante și un autograf prealalt, prin care fu asigurat de bunăvoința Majestății Sale. Cu toate acosta, în colă de probă, de care am amintit și care era primită din Budapesta, se aflau câte-va din aceste scrisori, ăr autorul amenință, că cu începutul lui Ianuarie toate scrisorile se vor țipări într'o broșură și se vor da publicității, decă monarhul nostru nu le va rescumpăra cu 250,000 fl. Acum e întrebare, cine poate să fiă acest autor? Tota poliția secretă din Budapesta s'a pus în mișcare pentru a-l afla. Se șie, că soția lui Futtaky și adv. Fraenkel n'ar fi amestecați în afacere. Tota presa din Budapesta se ocupă cu cestiunea acosta.

— 0 —

Omenii—cel puțin nebunî. Sub acest titlu scrie „Gaz. Bucovinei“: „După cum am spus într'o notiță din numărul ultim, metropolitul nostru Arodie a făcut o vizită în internatul de băieți ruteni ucraini, cu care ocaziune Em. Sa dat spre scopurile institutului lor suma de 500 fl. din casseta sa privată. Din acest incident, foia ucrainților, „Bukowyna“ a adus un articol, prin care omenii, ca Smal-Stocki et tutti quanti din giurul ei se năpustesc ărăși asupra Românilor și-i încercă de grațiositate, obișnuite numai în negrele lor suflete. Într'unul din numerii din urmă ai „organului“ lor, ei revin din nou asupra casului. Dēr cum? În loc să mulțămescă și să se arate recunoscători jertfitorului prelat, ei, dela început până la sfârșit, cu furia nebulunii îndrăgă la minciună și-și varsă veninul asupra acelui popor român, care li-a dat loc și adăpost și i-a ocrotit

aici la sinul său în contra miseriei și a tuturor tempestăților, ce i-au împins la pribegire. Noi nu putem aici să reproducem expectorațiunile lor necualificabile: oțindu-le însă, ar pute să vadă din ele însuși I. P. S. Sa metropolitul: cât îi sunt de „recunoscători“ și cât de „prednic“ se arată de înalta atențiune și de generositate Em. Sale omenii acosta secte de ucraini vicleni, cărorora tocmai ține să le facă onoruri și daruri!“

— 0 —

Bustul generalului Cernat. Joi la orele 9. s'a desvălit în fața M. S. Regelui, însoțit de casa sa militară și civilă, a d-lor miniștri P. S. Aurelian, V. Lascar, a mai multor d-ni generali și oficeri, bustul generalului Cernat ce s'a ridicat în curtea comandamentului corpului II de armată din strada Știrbei Vodă. După solemnitate Regele a plecat la biserica din Dealul Spirei, unde s'a oficiat un Te-Deum, fiind aniversarea a 19-a a luării Plevnei. După Te-Deum a fost o defilare a trupelor. Orașul a fost împodobit cu drapele.

— 0 —

Ungaria la expoziția din Paris în 1900. Ministrul unguresc de comerț Daniel a convocat pe 19 l. c. la o anchetă toate camerele de comerț și industrie, cum și alte corporațiuni, carî vor fi reprezentate prin câte-un delegat pentru a se sfătui asupra modalităților, cum are să participe Ungaria la viitoare expoziția din Paris. Nu se șie încă, cât teritoriu va fi rezervat la expoziția pentru Ungaria, atata însă asigură foile unguresci, că Ungaria va participa la acea expoziția în mod independent de Austria.

— 0 —

Din Câmpean s'a făcut Kemény. Foia oficială ungurescă publică metamorfoșarea gendarmului român Ioan Câmpeanu din Cristurul scouesc în Kemény János. Nu credem, că bietul gendarm a cerut el însuși și de bună voință acosta hidōșă batjocorire a numelui său. Trebuie că isprava s'a făcut prin superiorii săi, carî șcim, că nu se genază a maghiarisa în masă numele nenorociților de sub conducerea lor.

— 0 —

Vinuri falsificate. Din raportul celor două comisuni instituite în Budapesta și Clușiu pentru esaminarea vinurilor, aflăm că în decursul anului 1895 autoritățile din Budapesta au trimis comisunei de-acolo 104 probe de vinuri suspecte pentru a-le esamina. Din acosta comisuniunea a aflat, că 37 de vinuri erau false fiind amestecate cu glicerina, 1 cu zaharină, ăr 7 erau vinuri artificiale. În total așa-dēră din 104 vinuri, ce se vënd în cārșiume, 53 erau false. La Clușiu s'au găsit suspecte 19 soiuri de

luptă, în durerea ranelor lor au ucis pe cei nevinovați.

Despre acosta măcelărire se colportază până în țilele noastre nu numai la Șard și împrăjur, dēr chiar și la Brașov niscal vorbe, ce le-ar fi șis Bărnățiu cātră părintele popa Culiță din Șard, tatăl actualului consilier de Curia: „ați tăiat porcii, dēr ați lăsați scrofele“. Din cuvintele acosta, deși nu se poate admite, că ele ar fi eșit din gura unui așa mare filosof și moralist, cum a fost Bărnățiu, încă se poate vedē, că femeile și copiii au fost cruțați, — și că Românii și în furia celei mai legitime răzbunări sunt mai presus, decât Sēcuii, carî la Reghin în 2 Noemvre 1848, după ce puseră foc orașului, și prin acosta siliră pe orașeni să iēsă afară din case, ca să nu-i cuprindă focul, pentru-că să-i potă despoia de tot ce aveau asupra lor, precum bani, scule de aur și de argint, pietre nestimate și vestminte scumpe, omorîră bărbați, femei, moșnegi, copii, încă și pre 17 soldați rămași răniți în spitalul de acolo de trupa lui Urban!).

Cum-că omenii noștri au fost superiori în moralitate și inferiori în crudelitate, se vede și de-acolo, că ai noștri pe tot locul au apērat, au ascuns în case,

celariile și podurile lor femei, copii, bătrâni etc. și i-au apērat de furia și răzbunarea infuriăților, comisă totdeuna în beție și după sumuțarea speculanților; pre când nu cunoscēm nici un cas, că așa ceva să fi făcut vre-un Maghiar. Ba cunosc un cas, că un Maghiar, anume Albertfi Samu, și după restabilirea ordinii la 12 ani, ca să-și răsbune, a împușcat pe cumnatul său popa Bucur dela Barabant, numai pentru-că a figurat și el între comandantii din bătaia deschisă și față în față la Cricău, — ceea ce Român nu a făcut.

Dēr autorul „Cărții negre“, descriind în color și mai negre omorul și măcelărirea celor 43 dela Sângătin, șice, că acest masacru s'a întemplat în 18 și 19 Octomvre, chiar în ziua, când a eșit Proclamațiunea lui Puchner pentru desarmare, — și că Românii ar fi îndeplinit acosta faptă înainte de publicarea proclamațiunii. Chiar așa să fiă, trebuie să șcim toți cei, pre carî ne dōre de cele întemplate, că înainte de acosta eșise în 5 (17) Octomvre instrucțiunea, cum au să se formeze și să lucreze glōtele, și ce e mai dureros, că înainte de acosta teroristii spēndurară în 12 Octomvre pe

*) Autorul „Cărții negre“ nu e exact; noi șcim pozitiv, că acel masacru s'a întemplat la 22 Octomvre, ceea ce vom și demonstra în memoriile, ce le vom lăsa după noi.

Simonis și Pap Vasile la Tērgu-Mureșului și în 15 Octomvre pe Baternai la Clușiu. Apoi Puchner desarmase pe Maghiarii din Sibiu cu 2 țile înainte de eșirea proclamațiunii, ceea ce nu Românii, carî nu ceteau gazete, ci Maghiarii au șicut mai întâiu; și ei, cuprinși de frică, în loc de-a fi alergat la primării, său de-a fi conchemat pre iobagii lor, să le predea armele și să se împace cu ei, dându-le și câte-o bute ori două de vin „aldămaș“, au alergat ca nebunii cu toții la Sângătin și concentrându-se la curțile lui Zsigmond Elek de-acolo, prin acosta au cădut în suspiciunea de-a se fi adunat cu scop de-a ataca și omori ei pe Români, carî de frica acosta au părăsit satul și au fugit la Gusu și Ludoš, și numai după încuragiarea vecinilor s'au reîntors și au tractat de Duminecă 15 Octomvre, când s'au concentrat gardiștii maghiari în curțile lui Zsigmond, unde din poziția cea mai ridicată, ce dominază satul, au început a împușca asupra sătenilor, așa încât viile, ce sunt în dosul curților lui Zsigmond, de frica glōțelor au rămas neculese. ăr Joi în 22 Octomvre, alergând acolo tribunul Ioan Dendi dela Roșia, întreveni pe lângă Maghiarii ca să predea armele și să fiă pace, ceea ce s'a și întemplat, dēr eșind tribunul după depunerea armelor, a pușcat cineva din urloiu caselor asupra lui, și el tră-

gând spăriat sabia, Românii au creșut a fi semn de atac și s'au aruncat asupra lor și i-au omorît. Și așa șcim noi, că s'a petrecut acea tristă faptă, ăr cum-că Ungurii din Sângătin au fost gardiști și au exercitat cu puscile ce le avură, martor e părintele Nicolae Dăian din Ludošul românesc. Etă așa au oșternit și provocat ei înșiși fără vreme-o proclamațiune răscularea Românilor asupra lor!

Pre cât cunosc eu firea cea bună și domolă a Românului, cred cu totă firmitatea, că să fi rămas acei nobili pe la casele și moșiile lor, în bună pace și liniște, și să fi predat armele, nu ar fi fost nici unul sacrificat, precum nu a fost baronul Spleny din Bia, Anvander din Obreja, nici un Evreu în Hususōu, Micăsasa și Alba-Iulia, Kovrig și alții din Blășiu etc.

ăr decă autorul „Cărții negre“ și toți scriitorii Maghiariilor susțin, că Românii au omorît în comitatul Albei inferioare și femeile și copiii, cum vine de nu se simte lipsa în nici un loc de foștii nobili proprietari, și nu a cădut nici o moșie în mâna fiscalului? Ei, domnilor, precum o rēndunică nu face veră, așa un cas—două nu fac ce arătați și propagați d-vōstrē!

(Va urma).

*) Veđi Bărițiu „Părți alese“ volum II pag. 296—294.

vin, dintre cari despre trei comisia a constat, că erau vinuri artificiale. Mai adăugând, că beaurile cele mai multe n'au fost esaminate, fiindcă nu s'a făcut arătare contra lor, rezultă, că vinuri bune și naturale nu sunt a se căuta prin cărciumele din Budapesta și Clușiu, cu atât mai puțin prin ale altor orașe, unde beaurile nu sunt controlate aproape de loc.

—
Bani noi. La monetăria din Șemniț se vor bate în decursul anului viitor 770,000 piese de aur de câte 20 corone și 200,000 piese de aur de câte 10 corone; apoi 50 milioane piese de bronz de câte doi bani și 5 milioane de câte un ban. Piese de argint de câte-o coronă de-oamnată nu se vor mai bate.

—
Mașina de sburat aproape inventată. Mașina de sburat a lui Langley, despre care de atâtea-ori s'a făcut amintire prin ziare, a ajuns în cele din urmă la o perfecțiune, care lasă a se spera, că în adevăr marea problemă a inventării mașinei de sburat este rezolvată. Langley a făcut zilele acestea o încercare cu mașina sa de sburat pe țermurii mării. Mașina în miniatură, era din oțel, avea o greutate de 25 pungi și era mânăta de-o mică mașină cu vapor, ce avea putere de doi cai. Când mașina de sburat a fost pusă în mișcare, de-odată sări la o distanță de vre-o 20 urme pe suprafața apei; de aci se ridică de-odată cu o celeritate extra-ordinară și, sburând în potriva vântului, făcând o parabolă cu un diametru de vre-o 275 metri. Câte-va minute, pe cât timp mai avea vapor, mașina s'a ridicat tot mai sus până la o înălțime de 1000 urme. După asta s'a elododit în jos, der nu de-odată, ci încet și liniștit, așezându-se pe suprafața apei. Îndată după asta s'a putut face un nou experiment cu ea. O încercare atât de succesă până acum nu s'a făcut cu niof un fel de mașină de sburat. Pentru prima-ori s'a dovedit, că o mașină de sburat poate să se ridice în aer și fără ajutorul balonului.

—
Moștenirea lui Nobel. Din San-Remo se telegrafază, că inventatorul dinamitei Alfred Nobel, a cărui moarte am anunțat-o în numărul de Dumineca trecută, a lăsat în urma sa o avere de 180 milioane franci, dintre cari o însemnată parte pentru scopuri de binefacere.

—
Făcător de minuni. Grigore Suciu, odăiaș la Casieria de Ilfov, (București) fiind trimis alaltăeri dela casierie cu o sumă de 260 lei pentru a-i expedia prin poștă, pe drum întinseș pe un Țigan, numit Ghiță Nicolae, care îi spune, că el are meșteșugul de a face din 1 leu 2. Convins de argumentațiunea puternică a meșterului Ghiță, odăiașul se lasă a fi condus la domiciliul țiganului în calea Dudești. Aci începând operațiunea de transformățiune. După ce mai întâi meșterul Ghiță luă dela Suciu cei 260 lei, se duse la gura sobei și prefăcându-se că-i toposoe, puse o cantitate de plumb într-o țigae. Când metalul fu topit, meșterul spuse, că a greșit combinațiunea și că nu mai poate reuși în transformățiune. Vădându-se tras pe sfără, Suciu reclamă la secția respectivă. Comisarul prinde pe Țiganul Ghiță și perohisiționându-l găsesoe la el suma furată. Barii au fost restituiți naivului odăiaș, er făcătorul de minuni a fost condus la arestul poliției.

—
Călimdarul Plugarului pe anul 1897 este cel mai mare și cel mai efin între călimdarele românești apărute până acum. Conține 11 cole de tipar. Numai partea literară și economică conține vre-o 80 pagine format mare și tipar compres garmond. În text se află și câte-va ilustrațiuni frumoșe. Un exemplar costă numai 25 or. De vëndare la Tipografia „A. Mureșianu” în Brașov.

—
Sciri mărunte din România. D-l Mihai Polihroni, mare proprietar în Turnu-Severin, a dăruit o casă mare a d-sale din acest oraș, pentru înfășurarea unui internat-ospătării, în care să se adăpostescă elevii școlii

dela liceul Traian. În această casă pot în-căpea 96 paturi.

— În noul local al ministrului de domenii de pe bulevardul Carol s'a înființat un laborator de analize miniere.

— La 15 (27) Ianuarie se va face loc la ministerul de domenii în București și la prefecturile din Viloea și Brăila vëndarea prin adjudecare a 40 de loturi de teren pentru zidiri. Aceste locuri sunt situate în apropierea stațiunii balneare Călimănești. Alte 28 de loturi de zidire sunt a se vinde la băile dela Lacul-Sărat și 12 la Govora. Se crede, că ast-fel se va da un nou avânt dezvoltării stațiunilor noastre balneare.

— În curând va eși de sub tipar primul volum din „Cronicele Palatului dela suirea pe tron a M. S. Regelui Carol I, până în zilele noastre”, adunate și adnotate de d-l N. Caragiiali-Costache.

Portul Constanța.

Portul dela Constanța se va construi în următoarele condiții: Partea scutită a portului va fi limitată de trei diguri. Unul din aceste diguri va avea o lungime de 1378 de metri, altul de 640 de metri, er digul de intrare va fi de 120 de metri.

Intręga această suprafață scutită de furtuni va avea o întindere de 72.7 hectare și va fi divisată în două moluri (rampe) în trei basenuri interioare. În fiecare din aceste basenuri apa va avea o adâncime de 8 metri.

Lungimea totală a cheiurilor va fi de 3360 de metri și va permite ca 25—30 de bastimente marine să pôtă staționa în același timp și în același rând.

Unul din aceste basinuri va fi destinat esolusiv pentru traficul mărfurilor.

În lungul acestor cheiuri se vor construi trei magazii-hangar pentru mărfuri în colecte. Aceste magazii vor fi înzestrate cu aparate mecanice pentru încărcarea și descărcarea din vagoane în magazii și de aici în vapore.

O altă parte a cheiurilor va servi esolusiv pentru exportațiunea cerealelor.

Un basen va fi aranjat special pentru comerțul lemnelor, al pietrelor și al cărbunilor.

Pentru petrol se vor construi speciale vapore-reservoare, cari să pôtă acosta direct la chei.

Tôte aceste cheiuri și diguri vor fi astfel construite, ca ele, când trebuința va cere să pôtă fi prelungite.

Lucrările hidraulice propriu dișe sunt evaluate la 25 milioane de lei; instalațiunile și aparatele la 12 milioane.

Esecuțiunea totală a proiectului va necesita șapte ani de muncă.

Mulțămită publică.

Brașov, Decembrie 1896.

Comitetul parochial român gr. or. din cetatea Brașovului vine prin subsemnății a achita publice sumele de mai jos și a esprima sentimentele sale de mulțămită d lor mai jos însemnat, cari au bine-voit a dăruți și a numera ajutore pentru biserica română ort. ce se clădesoe în centrul Brașovului.

On. d-n Vasile N. Bidu din Brașov, care a dăruit 25 fl. și on lista Nr. 457/95 a colectat dela d-nii: Emanuel Acsente comero. în Brăila 30 fl. și din Galați d-nii: Hagi Ghiță Găetan 10 lei; Iani Melinos 10 lei; Nicolae Dinescu 5 lei; Anghelache Rădulescu 5 lei; Mihălace Grona 5 lei; Ghiță Simeon 5 lei; D. Bălănesou 4 lei; Țânșe Topuz 3 lei; Frații Karambi 3 lei; Iorgu Silvestru 2 lei; Stelian Dumitrescu 2 lei; Ioan Thanase 2 lei; A. Malion 2 lei; Manole Ioan 2 lei; Ilie Silvestru 2 lei; N. P. Gane 2 lei; Manea Părvesou 2 lei; Athanase Boier 2 lei; Chivu Georgiu 2 lei; A. Dobrescu 2 lei; Stefan Bogdan 2 lei; Coste Ioan 2 lei; Enache Găitan 2 lei. Câte-un leu au contribuit d-nii: Manole Ionescu, Robioă Dobre din Buzou, Pavel Popovici din Mehadia, N. Păclea, Stefan Văclea, Pintilie Georgiu, Vasile Sava și Cristea Iovanovicu toți din Galați. Toma Simeon din Porcesoi 50 bani și d-nii Ioan Simeon 1 fl. 50 or. și Nistor Teneșan din Mehadia 1 fl. 50 or. În total 58 fl.; 86 lei și 50 bani.

Comitetul parochial român gr. or. al Cetății Brașovului:

B. Baiulescu, Lazar Nastasi, președinte. notar.

ULTIME SCIRI.

București, 14 Decembrie. „Epoca” de astă sēră aduce scoirea, că *cesiunea Metropolitului* se îndrumază spre o soluțiune apropiată. Guvernul e firm hotărît a da o *deplind satisfacere* Metropolitului și opiniunii publice. Partidul conservator asemenea va face tôte înlesnirile ministerului Aurelianu spre a-i înlesni o soluțiune mulțamitoare. Guvernul va face adî sēu mâne pașii de lipsă ca *sentința* să se *revisuiescă de Sinod* și însu-și ministrul cultelor va introduce o *cerere de anulare* a hotărîrii sinodale. Asemenea ordonanța judecătorului de instrucțiă Vasiliu va fi sfărîmată pe cale judecătorească, făcându-se contra ei apel la camera de punere sub acuzare. Odonanța adecă fusese comunicată în mod ilegal.

București, 14 Decembrie. Sf. Sinod va fi convocat pe ziua de mâne în sesiune *estra-ordinară*, pentru a lua în cercetare cererea de *revisuire a sentinței Sinodului* în afacerea Metropolitului, cerere ce va fi introdusă de ministrul cultelor.

Se asigură din nou, că marea majoritate a Sinodului va fi favorabilă cererii de *revisuire*.

București, 14 Decembrie. E vorba că guvernul va presenta Camerei un proiect de lege prin care va dispune că foștii Metropoliti se pot realege. Acesta cu scop de a se puté realege fostul Metropolit Gheorghian, după ce Metropolitul Ghenadie, în urma *revisiunii sentinței Sinodului*, își va da demisiunea.

București, 14 Decembrie. Adî se așteptă la Cameră ca d-l N. Fleva să își desvolte interpelarea în cesiunea mitropolitană. Nu s'a făcut însă nimic.—spune „Epoca”—căci d-l Nicolae Fleva a plecat la Căldărușani, unde se află și delegații clubului liberal-democrat. — Interpelarea d-lui C. Esarcu în Senat s'a amânat asemenea pe altă di în urma dorinței exprimate de d-l P. S. Aurelianu.

În ședința de adî președintele Senatului principele Dimitrie Ghica și-a dat demisiunea din cauza bētrâneții și fiind bolnav. Senatul i-a respins demisiunea, der principele a insistat să i se primescă.

Paris, 14 Decembrie. (Scirea „Agenției Române”). Patriarchul ecumenic a cerut mitropolitului român, Antim, printr'un trimis special, de a se infăția la Fanar, der metropolitul n'a primit pe trimisul patriarchului. Acestă cerere s'a repetat apoi printr'o scrisoare, în care patriarchul promite metropolitului Antim unul din locurile de metropolit vacante în provincie, decât Antim ar renunța la dorințele populațiunii române. *Mitropolitul n'a răspuns nicî la această scrisore.*

Porța a comunicat în mod oficial patriarchului numirea metropolitului Antim făcută de delegații români, ceea ce dovedesoe, că *Porța este forte dispusă în favoarea dorințelor Românilor*, cu tôte atitudinea celor din Fanar.

Constantinopol, 14 Dec. Scirea *privitoare la fuga fostului Sultan Murad se desminte din sorginte autentică*. Fostul Sultan zace bolnav într'un mic castel de lângă Jildiz-Kiosk, fiind păzit ziua și noptea de gardiști imperiali.

Snóve poporale.

O prootēsă vėdovă intră pe porța seminarului cu un oopil de mână. Părintele Rectorul o intrėbă:

„Ce voesoi?”
— Apoi părințele, ou diavolul așa de băiat, nu sciu ce să mai fac. Datu-l'am la păsut găsele, viței, porceii... și pace! Că

nu, și nu, și nu, că el popă vrea să fiă. Am diș și eu: de, dragu mami se vede, că tragî a rėu. Dēcă nu pot să fac și eu din tine un om ca ómenii, fă ce scii, fă-te și popă. Acu, de, l'am adus și eu aici, că oi-că de-aici se fac...”

—
Un *voinicel de român* mergea insetat pe o cale cam lungă, vara. Nu găsea nicăiri apă să bea.

Ajunge la un bordeiș, unde găsesoe o babă mai mult putredă decât vie, dela care cerėnd apă, ea îi dișe, moșolind un măr în gingii:

— Poftim. Iată ulioia pe doniță. În gândul sēu *voiniceluș* dișe: — Pe la ooda ulioiei am să beau, că baba n'o fi bând pe la ooda.

— Și bea apă cum își plănuse.
— Dragul mami *voinicel*! Vin să te pupe mama; că din căți ómeni se opreso de bea apă la mine, numai d-ta beuși pe unde beau eu! Vin să te pup și să îți dau ș'o bucățioa de măr — na-ți-l tot.

(Din colecția profesorului E. Baican, după „Epoca”.)

NECROLOG. Subscriși cu inimă înfrântă de durere, în numele lor și al tuturor consăngenilor anunță, că prea iubita soția, mamă și soră: Maria Crișan, nasc. Pop, după un morb greu și îndelungat, provėdută cu s. sacramente ale muribunđilor, în 13 Decembrie n. c. la 11¹/₂ ore a. m. și-a dat blândul și nobilul sēu suflet în mâinile Creatorului în anul 46 al etății și al 26 al fericitei sale căsătorii. Rēmășițele pămēntesoi se vor așeza spre odichnă veoicnică în cimiterul gr. cat. din loc, Marți în 15 a. l. c. la 3 ore p. m.

Teius, 13 Decembrie n. 1896.
Fiă-i țerina ușoră și memoria binecuvēntată!
Ștefan Crișan invėtător emerit, ca soț; Cornel, Ștefan și Virgil ca fi; Iosif Pop de Tăvis, căpitan ces. reg., ca frate.

DIVERSE.

Nevasta cea mai tinēră din lume. În orașul Seanette din Pensilvania se află nevasta cea mai tinēră din lume. Numele ei este Caneta Gatt și încă n'a implinit doispredece ani. Tinēra nevestă până acuma umbla la școlă și când rēmase odată dela prelegeri, profesóra trimise după ea la locuința părinților. Mama copilei lāsă să-i spună profesorei, că fata ei nu mai merge la școlă, deore-ce în ziua aceea s'a cununat c'un muncitor italian de 35 de ani cu numele Patri.

Literatură.

A apărut „Povestea vorbeii” Nr. 8. Revistă literară săptămală, anul I cu următorul sumar: *Legenda* (poesiă) de G. Coșbuo: *O di pe strada*, de Ion Gorun; *Miragiu* (poesiă), de A. Stavri; *Uoigașă* (nuvelă), de A. Gorovei; *S'a revărsat riul* (poesiă), de St. O. Iosif; *Vėnătore*, de Evan; *În grădină* (poesiă), de G. Murnu; *Semnele vremii*, de Sandu; *O fată* (poesie) de A. Steurman; *În declin* (nuvelă), de Al. Antemireanu; *Nu mai unul* (poesiă), de Radu D. Rosetti; *Că bine dioi* (snóvă), de D. Stănescou; *Din prediole d-nei Kandel*, Hassan; *Pastel*, de St. O. Iosif; *Frumusețea femeii*, de Flamarion. Numărul costă 15 bani.

Calendarul „Lumei ilustrate” e unitoul în privința conținutului sēu interesant și frumos. Chiar acelora, cari nu obiçnueso întrebăințarea calendarelor, încă le este folositor pentru bogatul sēu cuprinde anecdote, pentru partea umoristică, presum și pentru povestirile și novelele sale. Pe lângă această conține 121 de ilustrații care-i alcătuiesoe o adevărată podobă. Între altele găsim familia regală, toți ministrii, Fleva, Delavrancea, Speranța și alți 30 scriitori, ale căror opere ocupă un loc de frunte în literatura română. Prețul acestui calendar este numai de 70 or. Ediția simplă 45 or. Se vinde cu acelaș preț la toți librarii precum și la editorul Ig. Hertz, București.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 14 Decembrie 1896.

Table of stock exchange rates for Vienna, listing various securities and their prices.

Cursul pietei Braşov.

Din 15 Decembrie 1896.

Table of market rates for Braşov, listing various goods and their prices.

Anunţuri

(insertiuni şi reclame)

Suntă a se adresa subscrisei administratiunii. In cazul publicării unui anunţ mai mult de odată se face scădemânt, care creşte cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

Marea Descoperire a Veacului

ELIXIRUL GODINEAU este singurul leac (fără nici o primejdie) în contra Neputinţei. Vindecarea anemiilor, a Sleiţilor, etc. INTINERIREA ŞI PRELUNGIREA VIEŢEI

Administraţia ELIXIRULUI GODINEAU la PARIS, 7, r. Saint-Lazare. BROŞURĂ GRATUITĂ TRIMEASĂ FRANCO DUPĂ CERERE

Se găseşte ELIXIRUL GODINEAU şi la BUCUREŞTI, la D. J. ZAMFIRESCU, droghist; la JAŞI, la D. D. FRAŢI KONYA, farmacişti.

la Galaţi: STALSKI, farmacist; la Ploieşti: la D-nii I. & T. CHRISTESCU, droghişti; la Roman: la D-nul D. J. WERNER, farmacist; la Tulcea, farmacia la „MINERVA.”

O specialitate naturală nepreţuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „MATILDA” de Bodok,

care după experienţele făcute sau dovedit ca o apă medicinală prea eficace şi plăcută, mai ales: la conturbări de mistuire, maladiile stomacului, a rinchiilor, a beşicii udului şi ale organelor respiratoare etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară şi prin conţinutul său mare în acid carbonic natural — de un gust şi efect prea plăcut şi binefăcător — va îndeplini chiar şi pretenziunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

DEPOSIT PROPRIU în Braşov: strada Căldărarilor Nr. 68, în Sibiu, Sighişoara şi în Alba-Julia: la D-l I. B. Misselbacher sen., în Cluj: la Segeşvály és társai, în Deva: la Balog Gyula, în Oreştie: la Németh János.

Cu totă stima:

Administraţiunea isvorului „MATILDA.”

JOSEF GYÖRGY,

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” la 5 cr. se pot cumpăra în librăria Nicolae Ciureu.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Oct. 1896.

Budapesta — Predeal

Table of train schedules between Budapest and Predeal, listing train numbers, departure times, and arrival times.

Cucerdea — Oşorhei — Regh.-săsesc.

Table of train schedules between Cucerdea, Oşorhei, and Regh.-săsesc, listing train numbers and times.

Ghiriş — Turda

Table of train schedules between Ghiriş and Turda, listing train numbers and times.

Copşa-mică — Sibiu — Avrig — Făgăraş

Table of train schedules between Copşa-mică, Sibiu, Avrig, and Făgăraş, listing train numbers and times.

Simeria (Piski) — Hunedóra

Table of train schedules between Simeria (Piski) and Hunedóra, listing train numbers and times.

Braşov — Zărneşti

Table of train schedules between Braşov and Zărneşti, listing train numbers and times.

Mureş — Ludoş — Bistriţa

Table of train schedules between Mureş, Ludoş, and Bistriţa, listing train numbers and times.

Arad — Timişoara

Table of train schedules between Arad and Timişoara, listing train numbers and times.

Sibiu — Cisnădie

Table of train schedules between Sibiu and Cisnădie, listing train numbers and times.

Sighişoara — Odorhei-săcuesc.

Table of train schedules between Sighişoara and Odorhei-săcuesc, listing train numbers and times.

Nota: Orele însemnate în stânga staţiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încaudraţi cu linii mai negre însemnează orele de noapte.